GOVERNMENT DEGREE COLLEGE SHADNAGAR

DEPARTMENT OF ECONOMICS

A PROJECT WORK ON

MAHATHMA GANDHI NATIONAL RURAL EMPLOYMENT GUARANTEE PROGRAMME

Submitted By

S.No	H.T.No	Student Name
1	210330671292001	A. GOVARDAN
2	210330671292009	B.SABITHA
3	210330671292015	D. NARESH
4	210330671292017	E. VINAY GOUD
5	210330671292036	M, TRIVENI
6	210330671291021	K.YADAGIRI
7	210330671291021	V.HARIDAS NAIK

GUIDED BY

Dr. S.RAVINDER REDDY

Department of Economics

Palamuru university,Mahabubnagar

DECLARATION

We the following students studying B.A III year at Govt Degree College ,Shadnagar during the academic year 2021-22 here by declared that is our original project work On MAHATHMA GANDHI NATIONAL RURAL EMPLOYMENT GUARANTEE PROGRAMME submitted under the guidance of Dr. S.RAVINDER REDDY

S.No	H.T.No	Student Name	signature
1	210330671292001	B. GOVARDAN	Govardhan
2	210330671292009	B.SABITHA	Sabitha.B.
3	210330671292015	F. NARESH	Naresh
4	210330671292017	G. VINAY GOUD	Vinay
5	210330671292036	M, TRIVENI	thriveni
6	210330671291021	K.YADAGIRI	[illegible]
7	210330671291021	V.HARIDAS NAIK	[illegible]

GOVT. DEGREE COLLEGE SHADNAGAR RANGA REDDY

మహాత్మాగాంధీ జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం

Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Act.

(MGNREGA)

మిట్టగూడెం గ్రామంలో జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం పనులకు సంబంధించిన బోర్డు జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ చట్టం లేదా జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి పథకం (National Rural Employment Guarantee Act) అని కూడా ప్రసిద్ధి పొందింది. భారత రాజ్యాంగం ద్వారా 25వ తేది ఆగస్టు 2005వ సంవత్సరంలో పెట్టబడింది. చట్టం ద్వారా ప్రతి ఆర్థిక సంవత్సరములో నైపుణ్యం లేని పయోజనులందరికీ ప్రతి గ్రామీణ కుటుంబంలో పని కోరిన వారికి ఆ గ్రామీణ ప్రాంతంలో 100 రోజుల పని దినముల కనీస వేతనం వచ్చేలాగా చట్ట పరమైన హామీ ఇవ్వబడింది. గ్రామీణాభివృద్ధి మంత్రిత్వ శాఖ (Ministry of Rural Development), భారత దేశ ప్రభుత్వం ఈ పథకాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల సహకారంతో పర్యవేక్షిస్తున్నాయి.

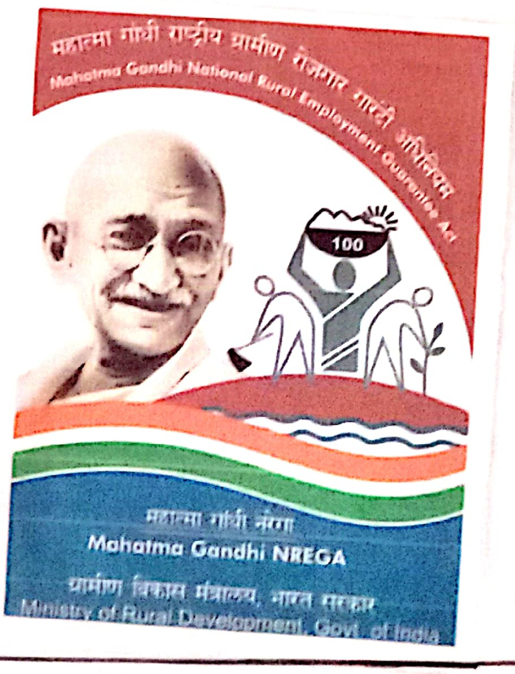

ఈ చట్టం ప్రాథమికంగా పూర్తి నైపుణ్యం లేని లేదా కొద్దిపాటి నైపుణ్యము గల పనులు. దారిద్ర్యరేఖ దిగువనున్న వారికి పనులను కల్పించడం ద్వారా గ్రామీణ ప్రజల కొనుగోలు శక్తిని పెంపొందింపచేస దిశగా ప్రవేశ పెట్టింది. ఈ పథకం దేశంలో ధనిక, పేద వ్యత్యాసాన్ని సాధ్యమైనంత మేరకు తగ్గించు నందుకు కృషి చేస్తుంది. సుమారు 3/ వంతు పనులను స్త్రీలకు ప్రత్యేకంగా కేటాయించబడినవి మరిన్ని వివరాలు భారత ప్రగతి ద్వారం లో ఉన్నాయి.

పని చూపించలేకపోతే నిరుద్యోగ భృతి ఇవ్వబడుతుంది. దీనికి పల్లె ప్రాంతాల్లోని ప్రజలు సమీప కార్యాలయంలో దరఖాస్తు చేసుకోవాలి. ఉపాధి వివరాలు ఉత్తరం ద్వారా తెలియజేయబడతాయి. దీని కొరకు, వ్యక్తులు బ్యాంకులలో ఖాతా తెరవవలెను వేతనం బ్యాంకు ఖాతాలో జమ చేయబడుతుంది.

దీనివలన గ్రామీణ కూలీల వలసలు తగ్గడంతో పట్టణంలో నిర్మాణ రంగ కార్యక్రమాలు కుంటుపడటం, తేబు లేక ఖర్చు పెరగడం జరుగుతున్నది.

DEGREE COLLEGE
SHA AR.
T.S.
DIST. RANGA REDDY

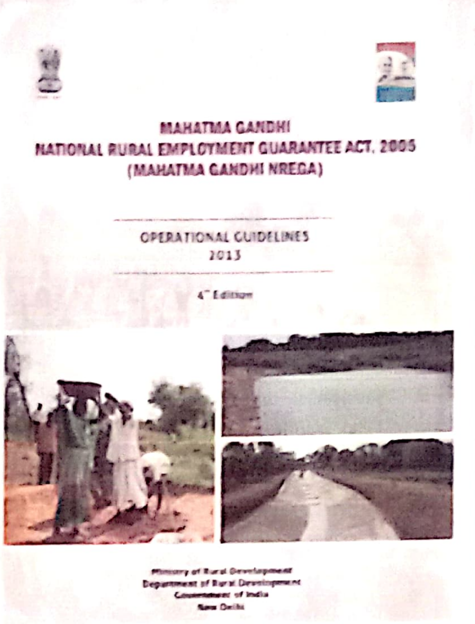

- నీటి నిలువలు, సౌకర్యాలు పెంచడం
  - నీటి కాలువలు (తరంత అత్యంత చిన్న నీటిపారుదల పనులు)
  - సాంప్రదాయ నీటి సంస్థల పునరుద్ధరణ (చెరువుల ఒండ్రును తొలగించడంతో సహా)
  - కరువు నివారణ, అడవుల పెంపకం, చెట్లు నాటడం
  - వరదల నియంత్రణ, రక్షణ పనులు (నీళ్ళు నిలిచిన స్థలాల్లో కాలువల ఏర్పాటుతో సహా)

- రహదారుల అభివృద్ధి
  - గ్రామాల్లో అన్ని వాతావరణాల్లో వాడుకొనేలా రహదారుల ఏర్పాటు
- భవనాల నిర్మాణం
  - పాఠశాల, ఆరోగ్య కేంద్రం భవనాలు

గ్రామీణ గృహాల వయోజన సభ్యులు, వారి పేరు, వయస్సు మరియు చిరునామాను ఫోటోతో గ్రామ పంచాయితీకి సమర్పించాలి. గ్రామ పంచాయితీ విచారణ జరిపి గృహాలను నమోదు చేసి జాబ్ కార్డు ఇస్తుంది. జాబ్ కార్డ్‌లో చేరిన వయోజన సభ్యుల వివరాలు అందులో ఉంటాయి. రిజిస్టర్ వ్యక్తి పని కోసం ఒక దరఖాస్తును లిఖిత పూర్వకంగా (కనీసం 14 రోజుల నిరంతర పని కోసం) పంచాయితీకి లేదా ప్రోగ్రామ్ ఆఫీసర్ కు సమర్పించవచ్చు.

జాబ్ కార్డులు :-

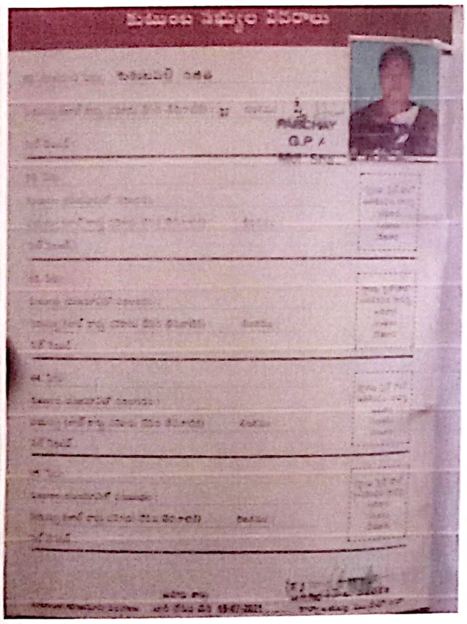

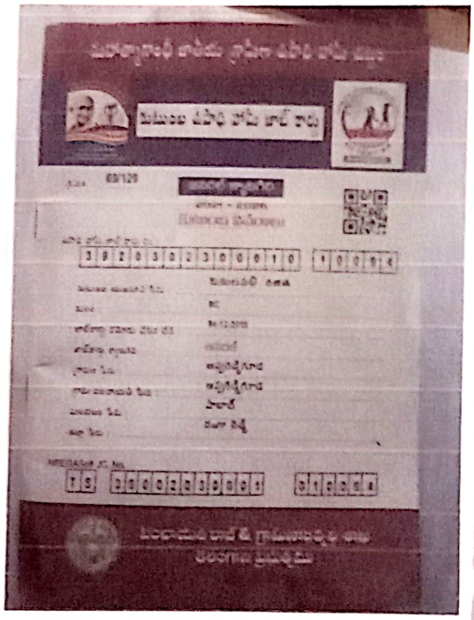

పంచాయితీ/ ప్రోగ్రామ్ ఆఫీసర్ చెల్లుబాటు అయ్యే దరఖాస్తును అంగీకరిస్తారు. మరియు దరఖాస్తు రసీదును జారీ చేస్తారు, పని అప్పగిస్తూ లెటర్ దరఖాస్తుదారుకి పంపబడుతుంది. అదే విధంగా పంచాయితీ కార్యాలయంలో కూడా ప్రదర్శించబడుతుంది. 5 కిలోమీటర్ల వ్యాసార్థంలో ఉపాధి కల్పించబడుతుంది. ఇది 5 కి.మీ కంటే ఎక్కువ ఉంటే అదనపు వేతనం చెల్లించబడుతుంది.

అమలు స్థితి :-

- ఈ పథకాన్ని 2006-07 ఆర్థిక సంవత్సరంలో 200 జిల్లాల్లో, 2007-08 ఆర్థిక సంవత్సరంలో 130 జిల్లాల్లో ప్రవేశ పెట్టారు
- ఏప్రిల్ 2008లో, దేశంలోని మొత్తం గ్రామీణ ప్రాంతాలకు 2.65 లక్షల గ్రామ పంచాయతీలకు విస్తరించింది.

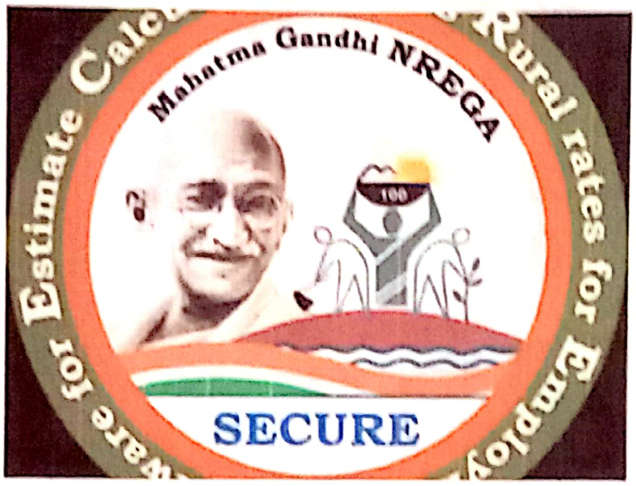

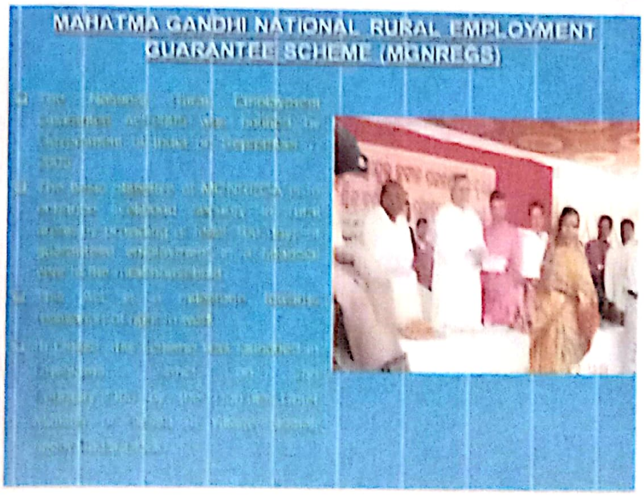

MGNREGA పంథలోని చర్యలు

- MGNREGA యొక్క షెడ్యూల్-I లోని పేరా I లో పేర్కొన్న అనుమతి కార్యకలాపాలు క్రింద ఇవ్వబడ్డాయి.
- కేంద్ర గ్రామీణాభివృద్ధి మంత్రిత్వ శాఖ MGNREGA కింద పనులను నోటిఫై చేసింది. వీటిలో ఎక్కువ భాగం వ్యవసాయ మరియు అనుబంధ కార్యకలాపాలకు సంబంధించినవి. గ్రామీణ పారిశుధ్య ప్రాజెక్ట్‌ను ప్రధాన మార్గంలో సులభతరం చేసే పనులతో పాటు.
- ఈ పనులను వాటర్‌షెడ్, ఇరిగేషన్ అండ్ ఫ్లడ్ మేనేజ్‌మెంట్ వర్క్స్, అగ్రికల్చరల్ అండ్ పశువుల సంబంధిత పనులు, ఫిషరీస్ మరియు తీర ప్రాంతాలల్లోని పనులు మరియు గ్రామీణ తాగునీరు మరియు పారిశుద్ధ సంబంధిత పనులు వంటి 10 విస్తృత విభాగాలుగా విభజించారు.
- MGNREGA 2.0 గురించి వివరించడం. గ్రామ సభలు మరియు వార్డ్ సభల సమావేశాలలో పనులు యొక్క ప్రాధాన్యతను గ్రామ పంచాయితీలు నిర్ణయిస్తాయి.
- షెడ్యూల్ I లో నుండి చేర్చబడిన 30 కొత్త పదాలు కూడా సహాయపడతాయని గ్రామీణాభివృద్ధి తెలియజేసింది.
- AWC భవనం నిర్మాణం MGNREGA చట్టం క్రింద ఆమోదించబడిన కార్యకలాపంగా చేర్చబడింది. MGNREGA ఆధ్వర్యంలో (WCD మరియు) అంగన్‌వాడి కేంద్రాల నిర్మాణానికి మార్గదర్శకాలు 2015 ఆగస్టు 13 న కార్యదర్శి. WCD మరియు గ్రామీణాభివృద్ధి మంత్రిత్వ శాఖ కార్యదర్శి ద్వారా చేసారు.

MGNREGA గురించి తెలుసుకోవాల్సిన ముఖ్యాంశాలు

* MGNREGA ద్వారా గ్రామీణ కుటుంబాల్లోని వయోజన సభ్యులు నైపుణ్యం లేని చేతితో పని చేయడానికి స్వచ్ఛందంగా ముందుకు వచ్చిన వారికి ఒక ఆర్థిక సంవత్సరంలో వంద రోజుల ఉపాధికి హామీ లభిస్తుంది.

* భారత ప్రభుత్వం ఇందిరా ఆవాస్ యోజన క్రింద షెడ్యూల్డ్ కులాలు మరియు షెడ్యూల్డ్ తెగలు, చిన్న లేదా ఉపాంత రైతులు లేదా భూ సంస్కరణల లబ్ధిదారులు లేదా లబ్ధిదారుల కార్డులపై వ్యక్తిగత లబ్ధిదారుల ఆధారిత రచనలు చేపటవచ్చు.

* దరఖాస్తు సమర్పించిన 15 రోజుల్లో లేదా రోజు పని కోరినప్పటి నుండి. దరఖాస్తుదారునికి వేతన ఉపాధి కల్పించబడుతుంది. ఒకవేళ కల్పించలేపోతే నిరుద్యోగ భత్యం పొందే హక్కు.

* పని చేసిన 15 రోజులలోపు వేతనాల రసీదు
* గ్రామ పంచాయితీ చేపట్టే వివిధ రకాల అనుమతి పనులు
* MGNREGA మహిళల ఆర్థిక మరియు సామాజిక సాధికారత పై దృష్టి పెడుతుంది.
* MGNREGA "హరిత" మరియు "గౌరవమైన" పనిని అందిస్తుంది.
* MGNREGA రచనలు వాతావరణ మార్పుల దుర్బలత్వాన్ని పరిష్కరిస్తాయి మరియు రైతులను అటువంటి ప్రమాదాల నుండి కాపాడుతాయి మరియు సహజ వనరులను పరిరక్షిస్తాయి.

* వేతన ఉద్యోగ అభ్యర్థుల తమ గొంతును పెంచడానికి మరియు డిమాండ్ చేయడానికి గ్రామసభ ప్రధాన వేదిక. ఇది గ్రామసభ మరియు గ్రామ పంచాయితీ ఇది MGNREGA క్రింద పనుల షెల్ఫ్‌ను ఆమోదిస్తుంది. మరియు వాటి ప్రాధాన్యతను పరిష్కరిస్తుంది.

Union Budget 2023-24 (MGNREGA)

GOVT. DEGREE COLLEGE SHADNAGAR. T.S. DIST. RANGA REDDY

మహాత్మాగాంధీ జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం (MGNREGA) కోవిడ్ సంక్షోభ సమయంలో ఉపాధి కోల్పోయి సొంతూళ్లకు వచ్చిన కోట్లాది మంది వలస కూలీలకు ఉపాధి కల్పించి ఆదుకుంది. ఈ ప్రతిష్ఠాత్మక పథకానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం 2023-24 బడ్జెట్ లో కేటాయింపులను భారీగా తగ్గించింది. కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ పార్లమెంట్‌లో బుధవారం ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ లో కేవలం రూ. 60 వేల కోట్లను మాత్రమే ఈ పథకానికి కేటాయించింది.

గత ఏడాది సవరించిన అంచనా కేటాయింపు రూ. 89,400 కోట్లలో ఏకంగా 32% తగ్గించింది. 2022-23 బడ్జెట్‌లో కూడా మోదీ సర్కార్ 25% మేర కోత విధించింది. రూ. 98 వేల కోట్ల అంచనా కాగా రూ. 73 వేల కోట్లే కేటాయించింది.

ఈ ఏడాది జనవరి 6 నాటికి దేశవ్యాప్తంగా 5.6 కోట్ల కుటుంబాలు ఈ పథకం కింద ఉపాధి పొందగా 225.8 కోట్ల వ్యక్తి పని దినాలు నమోదయ్యాయి. 2022-23 ఆర్థిక సం॥లో జనవరి 24 నాటికి 6.49 కోట్ల కుటుంబాలు ఈ పథకం కింద ఉపాధి కోరగా 6.48 కోట్ల కుటుంబాలకు ప్రభుత్వం ఉపాధి కల్పించింది. 5.7 కోట్ల కుటుంబాలు ఉపాధి హామీ పనులను ఉపయోగించుకుంటున్నాయి.

గత నాలుగు సం॥లో బడ్జెట్ కేటాయింపులు ఇలా

మోదీ ప్రభుత్వం ఉపాధి హామి పథకానికి ప్రాధాన్యం ఎలా తగ్గిస్తుందో గత నాలుగు బడ్జెట్‌లో ఈ పథకానికి చేసిన కేటాయింపులను చూస్తే అర్థమవుతుంది. 2020-21 బడ్జెట్‌లో ఉపాధి హామి పథకానికి రూ. 61,500 కోట్లు కేటాయించిన సర్కారు 2021-22, 2022-23 బడ్జెట్‌లో రూ. 70 వేల కోట్ల రూ. కేటాయించింది. ఇక తాజాగా 2023-24 ఆర్థిక సం॥నికి ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్‌లో ఈ పథకానికి కేటాయించింది కేవలం రూ. 60 వేల కోట్లు ....